

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XIV. Rei gestae summa repetitur ex Polybio teste oculato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A vinculis obiit, pars infulam Proconnesum deportatur post adventum Theophili, iudicum animis pecunia mollitis. Hæc ita à Palladio referuntur. Chrysoſtomus interim Origeniſtas conſiliis & auctoritate ſua iuvaſſe creditus eſt. Quocirca ſub Barnabæ nomine obſcure ab Hieronymo perſtringitur in Epilt. 16. ad Principiam: *Refrigerata*, inquit, *charitate multorum, pauci qui amabant fidei veritatem noſtro lateri iangebantur, quorum publice petebatur caput, contra quos apes omnes parabantur; ita ut Barnabas quoque duceretur in illam ſimulationem, imo apertum parricidium, quod non viribus, ſed voluntate commiſiſt.*

XII. Iamque fama percrebuerat male in Iohannem affectum eſſe Theophilum, & cauſas quarere quibus eum ſede deiiceret. Hoc intellecto concilium Conſtantinopoli cogi volunt optimates, & Clerici complures, quorum inimicitias Chryſoſtomus ſeveritate ſua ſibi pepererat. Futurum id pollicita iam ante Origeniſtis fuerat Eudoxia. Itaque Theophilus Ægyptios Episcopos eo conſeſtim navigare iubet; Antifiſites Orientis ad Concilium invitat. Nec multo poſt Cypro ſolvens Epiphanius Conſtantinopolim appellit. Obuiam progreſſus Iohannes totius Cleri comitatu advenientem honeſtavit, nec eo perpulſit tamen ut hoſpitio ſuo, vel domibus Eccleſiaſticis, vel ſua denique conſuetudine uti vellet: adeo inenſum Iohanni animum propter ſuſceptos Origeniſtas præ ſe ferebat. Statim Epiphanius ad ſe convocat Episcopos qui tum forte Conſtantinopoli verfabantur: decreta Synodorum proferet, quibus lectione Origenis omnibus interdiceretur; poſtulat ut ea ipſi quoque ſuffragiis ſuis confirmet. Paruerunt nonnulli, plures detrectaverunt. In his Theotimus Tomitanus Episcopus, ſpectatæ vir ſanctitatis, iniquum eſſe dixit, homini iam pridem mortuo injuriam inferre, & majorum de eo decreta reſcindere: quo dicto librum quemdam Origenis proferet, pelleſtiſque verſibus aliquot, quibus Eccleſiæ utiles ſententiæ continebantur: Intelligant, inquit, qui libros Origenis repudiant, hæc quoque à ſe repudiari. Nihilo tamen ſecius roganti Chryſoſtomo, ut una ſecum domo, & una Eccleſia uteretur, renuntiavit Epiphanius in domus & precum communionem cum illo ſeſe venturum, ita ſi libros Origenis damnare, & Origeniſtas Ægyptios à ſe rejicere vellet: quod cum ante diſceptationem cauſa facere recularer Iohannes, perſuaſus eſt Epiphanius à quibusdam Iohannis adverſariis, ut in Templum Apoſtolorum, quo celebranda erat Synaxis, publice prodiret, damnaret libros Origenis ac Origeniſtas, & Chryſoſtomum ipſum inceſſeret. Et feciſſet ſane, niſi iam Templo propinquum adieſſet Serapſon Diaconus à Iohanne miſſus, monuiſſetque periculo ipſius futurum, ſi quod animo deſtinaverat, reiſa præſtaret; ad ſeditionem quippe remi ſpectare. Admonitione deterritus Epiphanius pedem retulit.

XIII. Circa idem tempus hunc inter & Eudoxiam ſimultas intervenit: cauſam vario Scriptores narrant. Scribunt Leo Imperator, & Symeon Metaphraſtes Eudoxiam Auguſtam, inimico ut erat in Chryſoſtomum animo, ipſum hæreſeos apud Epiphanium accuſaſſe; poſtulaviſſe Epiphanium, ut cauſam dicturus Iohannes accerſeretur, ſe alioqui minime aſſenſurum; ad hæc exclamaſſe Auguſtam, ſi Iohannis exitium interpellet, ſeſe Idolorum cultum reſtituturam; quo audito dolore percuſſum Epiphanium ſuſis lacrymis Conſtantinopoli exceſſiſſe. At diverſa habet Sozomenus; in morbum incidiſſe Imperatoris filiolium; huius vitæ timentem Imperatricem rogaviſſe Epiphanium ut pro eo oraret; qui cum futurum recepiſſet, ut convaleſceret filius, ſi ab Origeniſtarum partibus illa deſciſceret, reſpondiſſe Auguſtam: In Dei poteſtate filius meus eſt; tu vero, Epiphani, ſi mortuos ad vitam revocare poſſes, neuiquam obiſſet tuus Archidiaconus: miſſos eodem tempore ab Eudoxia Origeniſtas ad Epiphanium quaſiſſe num aliquando in libros ſuos vel Diſcipulos incidiſſet; negante illo percontatos unde ſe Hæreticos deprehendiſſet, qui ſententiæ ſuæ nullum feciſſet periculum; huic ex auditu ſe intellexiſſe reſpondenti, ſubjeſſiſſe illos: Nobis vero contrarium evenit, nam ex diſcipulis tuis & libris, ac Ancorato præcipue tua nobis perſpecta ſententia nonnullos ſæpe reſutavimus, qui hæreſeos calumniam tibi impingebant; parem itaque nobis vicem retribuere debueras: his intellectis placatum Epiphanium viros dimiſſiſſe; & ipſum quoque paulo poſt navigaſſe in Cyprum, ſive Conſtantinopoli pœnituiſſet eum itineris, ſive Deus oraculo mortem inſtare monuiſſet. Ecquas diſcedendi cauſas habuerit, incertum eſt. Certe antequam attigiſſet Cyprum, in ipſa navi deceſſit, cum iam eſſet magno natu. Fato quoque circiter hoc tempus extincti ſunt Conſtantinopoli Iſidorus, & Dioſcorus, & paulo poſt Ammonius, magnam poſt obitum ſanctitatis famam conſecuti. Quo tempore annus agebatur 403.

XIV. Quid de hoc itinere, itineriſque cauſa literis tradiderit Polybius ipſius diſcipulus ac focius, ac rerum omnium oculatus teſtis, operæpretium eſt cognoscere. Scribit ille Theophilum Iohanni Chryſoſtomo inenſum ob communioni reſtitutos Longos fratres, cum Imperatricem mittere hunc in exilium velle accepiſſet, id ut perſiceretur ſummpere laboraſſe; dediſſe itaque literas ad Epiphanium, quibus Origeniſmi Iohannem

accusabat; aliam autem ob causam Constantinopolim navigaturam Epiphanium eo magis profectorem accelerasse, non Chrysofomo tamen nocendi studio: magnam tum fuisse in Vrbe regia rerum perturbationem, propter Eudoxia ac Chrysofomi dissidia; ingressum monasterium quoddam Epiphanium necessitate fuisse coactum, ut quendam ordinaret; agre id tulisse Chrysofomum; hinc dissensiones inter utrumque extitisse; Eudoxiam vero his compertis accessivisse Epiphanium, haereseos accusasse Chrysofomum, & postulasse ut eo abrogato alium Constantinopoli Episcopum praeferret; respondisse Epiphanium, sacerdotio quidem indignum esse Iohannem, si ipsa in haeresim incidisset; sin ipsa ad ulciscendas privatas injurias eum exauctorare vellet, neutiquam se obtemperaturum; excanduisse illam, & interminatam futurum ut Idolorum templa aperiret, si Iohannis exilio intercedere vellet: perlatum fuisse ad Chrysofomum, in exilium suum Epiphanium consensisse; eique vaticinatum illi, fore utin throno non amplius sederet, atque hunc vicissim praenuntiasse Iohanni futurum ut ad exilij locum non perveniret; conscensa demum navi Epiphanium, antequam Cyprum attingeret, obiisse. Baronius ad A. 402. cap. 7. falsum esse asserit ad Diaconatum quemquam fuisse promotum ab Epiphanio in Constantinopolitana Dioecesi, & unius Sozomeni silentium opinioni suae praetendit; causam vero cur id iactatum sit, hanc esse divinat, quod in Iohannis Hierosolymitani Dioecesi iam ante Pauliniano Hieronymi fratri Presbyterij characterem imposuerat, facile itaque Iohannem Hierosolymitanum cum Constantinopolitano Iohanne Scriptores confudisse. Verum ut dicere praetermittam quam leve sit argumentum ex Sozomeni (cui & Cedrenum addere potuit) silentio petitur, contra Socratis, Leonis Imperatoris, Symeonis Metaphraetae, & Nicephori auctoritatem, tollit omne dubium Polybius id ipsum asserens, qui rei gestae interfuit.

XV. Hac tempestate Constantinopoli agebant Acacius Beroensis, Severianus Gabalitanus, & Antiochus Ptolemaidis Episcopi, & Syrus monachus Isaacus. Hi privatas inimicitias cum Chrysofomo gerentes, Theophilum sollicitant per nuntios ut secum operas ad expellendum Iohannem consociaret. Morantem quoque urget Eudoxia Chrysofomo offensior, ideo quod sacris ipsius concionibus, quibus aulicarum mulierum mores saepe carpebantur, vitiorum suorum sibi conscia notari se censebat. E contrario vero accersitum cum ad diluenda crimina (apud Imperatorem quippe fuerat seditionum & caedum accusatus) restat ipse Chrysofomus in Epistola ad Innocentium Papam, quam exhibet Palladius. Leo autem Imperator, cognomento Sapiens, scribit in vita Chrysofomi, iussisse Arcadium vi adduci Theophilum, cum qua adversus Iohannem fuerat motus comperisset; & ab Innocentio Pontifice Romano, & ab Honorio fratre postulasse, ut aliqui Roma mitterentur, qui de Theophili causa cognoscerent: tergiversante vero Innocentio, Theophilum Origenismi dicam scripsisse Iohanni, & Nitriensibus monachis, à quibus apud Imperatorem fuerat accusatus, suasque in partes Epiphanium illexisse. Narrant Leo & Palladius datos adversus Theophilum accusationis libellos, septuaginta capita habuisse. Maturat ergo iter Theophilus, & Chalcedonem pervenit. Eodem consistunt Episcopi, partim Theophili nuntiis, partim Imperatoris mandato exciti. Ex una omnes venisse Provincia scribit Palladius; alij ex Aegypto, aliisque profectos locis narrant, necnon ex Asia, quicumque sedibus suis depulsi se à Iohanne agre ferebant, vel alij ipsi de causis succensebant. Aegyptiis illi navibus transmissis Bosphoro Constantinopolim appellant. At Theophilum cum plausu exceperunt Aegyptij nauta; Clericorum obviam processit nullus, ut pote infernum Chrysofomo animum praeseferenti. Ipse Ecclesiam praeteregressus, in Imperatoriam quamdam domum sibi paratam divertit. Mora illie trium hebdomadarum facta, perterritis multorum animis, & ad accusandum Iohannem, cujus congressum caute vitabat, instructis, in Quercum Chalcedonis suburbium una cum factionis suae Praefulis concessit, & Conciliabulum celebravit. Quadraginta quinque interfuisse Episcopos declarant Georgius Alexandrinus, Symeon Metaphraetae, & Acta Pseudosynodi illius, quae representat Photius Cod. 59. At Palladius triginta sex duntaxat agnoscit: sic enim Episcopos qui adsidebant Iohanni, ad Conventiculum rescripsisse tradit: *Tua quidem Synodus triginta & sex habet Episcopos ex una Provincia: nos autem quadraginta sumus ex provinciis variis, in quibus & septem sunt Metropolitae.* Daos & quadraginta Iohanni affuisse auctor est Leo Imperator. Cum sit autem in adnotandis numeris proclivis lapsus, promptius est suspicari corruptum numerum apud Scriptores illos, quam apud Palladium qui pauciores quam quadraginta Theophilo adfuisse diserte asserit. Statim adesse iubetur Iohannes, & ad accusationes respondere, unaque cum eo Serapion, & Tigris Eunuchus Presbyteri, & Paulus Lector; simul universum Ecclesiae Constantinopolitanae Clerum Synodus accersit. Quamvis autem Iohanni quadraginta adfuerent Episcopi, non ideo tamen ad Quercum causam dicturus adesse recusabat; si modo ex Antistitum numero quatuor eximerentur, merito sibi odij